

Rzadkie i interesujące gatunki roślin naczyniowych w SE części Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Bieszczady Zachodnie)

KATARZYNA KOZŁOWSKA

KOZŁOWSKA, K. 2009. Rare and interesting vascular plants in the SE part of the Ciśniańsko-Wetliński Landscape Park (the Western Bieszczady Mts). *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica* 16(2): 297–303. Kraków. PL ISSN 1640-629X.

ABSTRACT: New localities of 64 vascular plants from SE part of the Ciśniańsko-Wetliński Landscape Park are presented. Most of the species are rare in the Western Bieszczady Mts, 6 of them are new for this area and 4 of them are new for the whole Polish part of the Eastern Carpathians. Eight species are included on the Polish “red list” and 10 species are strictly protected.

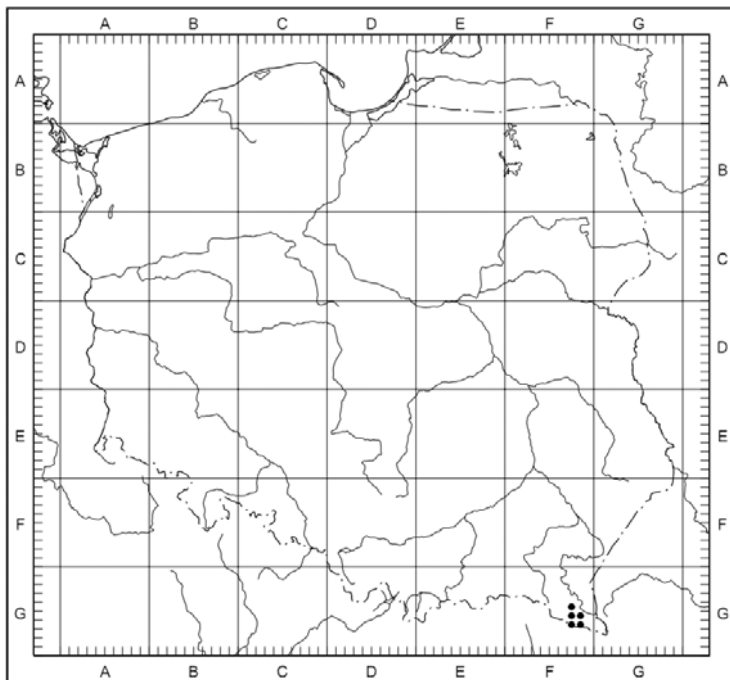
KEY WORDS: Ciśniańsko-Wetliński Landscape Park, new localities, vascular plants, Western Bieszczady

K. Kozłowska, Zakład Taksonomii Roślin i Fitogeografii, Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński, ul. Kopernika 27, PL-31-501 Kraków, Polska; e-mail: katarzyna.kozłowska@uj.edu.pl

WSTĘP

Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy leży w obrębie Bieszczadów Zachodnich, zwanych również Bieszczadami Wysokimi (KLIMASZEWSKI & STARKEL 1972), które KONDRACKI (2002) zalicza do Beskidów Wschodnich, będących najbardziej na zachód wysuniętym fragmentem Karpat Wschodnich. Razem z Parkiem Krajobrazowym Doliny Sanu wchodzi w skład Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”, a jego SE część stanowi otulinę Bieszczadzkiego Parku Narodowego (BdPN) (WINNICKI & ZEMANEK 2003). Część Bieszczadów Zachodnich znajdująca się poza BdPN od czasu monografii JASIEWICZA (1965) nie była dokładniej badana, a i dane podawane przez tego autora wymagają uzupełnienia oraz weryfikacji w oparciu o założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce” (ZAJĄC 1978).

W sezonie wegetacyjnym 2008 r. dokonywano spisów florystycznych w SE części Ciśniańsko-Wetlińskiego PK stosując siatkę kartogramu ATPOL o boku 2 km. Stanowiska znajdują się w obrębie jednostki FG o boku 100 km oraz pięciu jednostek o boku 10 km (Ryc. 1). Lista zawiera 64 gatunki. Większość z nich jest uznawanych za rzadkie w Bieszczadach Zachodnich (JASIEWICZ 1965; ZEMANEK & WINNICKI 1999), chociaż niektóre są częstsze w niższych położeniach (ZEMANEK 1989). Cztery gatunki są nowe dla polskich

Ryc. 1. Położenie badanego terenu w sieci ATPOL

Fig. 1. Location of investigated area in the grid of the ATPOL

Karpat Wschodnich, 6 dla Bieszczadów Zachodnich, a 2 zostały ponownie odnalezione w Bieszczadach Zachodnich po ponad 100 latach. Nowe gatunki to z jednej strony antropofity wkraczające w góry z niższych położeń oraz uciekiniery z ogródków (ZAJĄC 1979; ZAJĄC i in. 1998), z drugiej – gatunki drobne, które mogły być przeoczone we wcześniejszych notowaniach lub nie występowały z powodu braku odpowiednich siedlisk, ponieważ są znajdowane głównie na siedliskach antropogenicznych. W wykazie umieszczono również 8 gatunków z „czerwonej listy” (ZARZYCKI & SZELĄG 2006) oraz 10 gatunków objętych ścisłą ochroną gatunkową.

WYKAZ GATUNKÓW

Zastosowano alfabetyczny układ gatunków. Nazewnictwo przyjęto za MIRKIEM i in. (2002). Przy każdym gatunku podano informację o wielkości populacji, siedlisku oraz liczbę stanowisk. Opis kolejnych stanowisk zawiera: symbol jednostki kartogramu, nazwę stanowiska, wysokość w m n.p.m. W oznaczeniach jednostek kartogramu opuszczono symbol FG.

Zastosowane symbole i skróty: !! – gat. nowy dla polskich Karpat Wschodnich; ! – gat. nowy dla Bieszczadów Zachodnich; # – gat. ponownie odnaleziony; * – metafit; ** – diafit (KORNAŚ & MEDWECKA-KORNAŚ 2002); [*] – status gat. niepewny we florze Polski; V – gat. narażony; R – gat. rzadki; cz. – część; dol. – dolina; g. – góra; gat. – gatunek; kol. – kolejowy; m. – między; rez. – rezerwat; stan. – stanowisko; Ś.Ch. – ściśle chroniony; uw. – uwaga.

Aethusa cynapium – Kilka okazów na przydrożu. 1 stan. 5722 E od Dołżycy 520.

Aconitum xgayeri – Kilka okazów na skraju lasu. Ś.Ch. 1 stan. 4743 ujście Wetliny 515.

Aconitum lasiocarpum – Rozproszony w olszynkach nad potokami, na skrajach lasów oraz w zaroślach. Ś.Ch., V. 4 stan.

subsp. *kotulae* – 6801 Wetlina – niedaleko schroniska PTTK 630.

subsp. *lasiocarpum* – 5721 Cisna – obok mostu kol. 560; 5730 Majdan 580; 6702 NW grzbiet Dużego Jasła 1055.

! *Aconitum xpawłowski* – Okaz znaleziony w zaroślach na skraju lasu. Ś.Ch. 1 stan. 5721 Cisna – obok mostu kol. 560. Uw.: Jest to najbardziej na E wysunięte stan. tego gat., znanego m.in. z Gór Sanocko-Turczańskich (MITKA 2003).

Alopecurus aequalis – Licznie w podsychających kałużach, koleinach oraz na wilgotnych przydrożach. 4 stan. 5740 Liszna – niedaleko leśniczówki 600; 5741 m. Liszną a Rostokami Górnymi 630; 5840 Smerek 590; 6701 Rostoki Górne 650.

Arabis hirsuta – Po kilka okazów na żwirowiskach nad potokami oraz na przydrożach. 3 stan. 5703 Buk – centrum wsi 490; 5722 Dołżycy – przy skrzyżowaniu 550; 5732 Krzywe – obok mostu nad Dołżyczką 570.

Arctium nemorosum – Pojedyncze okazy na przydrożach. 2 stan. 4744 na granicy rez. „Sine Wiry” w dol. Wetliny 505; 5713 Buk – NW podnóże Falowej 510.

Arum alpinum – Rozproszony w olszynkach nad potokami. Ś.Ch., R. 2 stan. 5703 Buk – centrum wsi 490; 5713 Buk – NW podnóże Falowej 500.

!!* *Bidens frondosa* – Rozproszony na wilgotnych przydrożach i w zaroślach. Epkeofit. 3 stan. 5703 Buk – centrum wsi 500; 5741 m. Liszną a Rostokami Górnymi 635; 6701 Rostoki Górne 655.

[*] *Bromus inermis* – Rozproszony wzdłuż szosy. 3 stan. 5722 Dołżycy 560; 5732 Krzywe 600; 5733 m. Krzywe a Przysłupem 600.

Cardamine hirsuta – Po kilka okazów na przejeździe kolejki wąskotorowej oraz na nieużytkach. 2 stan. 5703 Buk – centrum wsi 495; 5743 Przysłup 665. Uw.: Gatunek podawany przez KNAPPA (1872) z Przełęczy Beskid i Ustrzyk Górnych, później niepotwierdzony. Prawdopodobnie była to *Cardamine flexuosa* With., z którą *C. hirsuta* bywa mylona (ZEMANEK & WINNICKI 1999).

Carex distans – Kilka okazów na nieużytku okresowo podmokłym. 1 stan. 5722 Dołżycy – dol. Dołżyczki 525.

Carex elongata – Pojedyncze kępy w rowach z wodą oraz na mokrych łąkach. 2 stan. 5830 m. Kalnicą a Smerekiem 600; 5840 Smerek – dol. Wetliny 585.

Carex hartmanii – Pojedyncza kępa na mokrej łące. 1 stan. 5740 Liszna 620.

Carex viridula – Po kilkanaście okazów na młakach oraz wilgotnych przydrożach zwłaszcza wzdłuż dróg stokowych. 4 stan. 5721 E od Cisnej 585; 5731 SE od Cisnej 605; 5732 SW od Krzywe 685; 5743 Przysłup – stacja kol. 645.

!! *Centunculus minimus* – Pojedyncze okazy na wilgotnych nieużytkach i brzegach kałuż. 2 stan. 5732 Krzywe – przy głównej drodze w górę wsi 590; 5743 Przysłup – stacja kol. 655.

Cephalanthera longifolia – Dwa kwitnące okazy przy drodze na skraju lasu bukowego. Ś.Ch., V. 1 stan. 6701 na N od Rostok Górnych 670. Uw.: Stanowisko silnie zagrożone przypadkowym zniszczeniem.

!! *Cerastium glutinosum* – Kilkanaście okazów na przydrożu. 1 stan. 5730 Majdan – most na Solince 565.

Chaenorhinum minus – Kilkanaście okazów na przejazdach kolejki wąskotorowej. 2 stan. 5721 m. Cisną a Dołżycą 550; 5722 Dołżycy – stacja kol. 545.

Chenopodium glaucum – Po kilka okazów na nieużytkach i w wyschniętych rowach. 3 stan. 5730 Majdan 585; 5732 Krzywe 605; 6711 Rostoki Górne 670.

Chenopodium polyspermum – Pojedyncze okazy na przydrożach i w wyschniętych rowach. 2 stan. 5721 Cisna 560; 5730 Majdan 585.

Cirsium waldsteinii – Dwa okazy na skraju lasu obok drogi stokowej. R. 1 stan. 5723 SW podnóże Falowej 730.

Crataegus xmacrocarpa – Pojedynczy krzew na skraju lasu obok drogi stokowej. 1 stan. 5734 N od Kalnicy 600.

Crataegus rhipidophylla var. *rhipidophylla* – Pojedyncze krzewy na przydrożu i skraju lasu. 2 stan. 5730 Liszna 595; 6811 Wetlina – Beskidnik 675.

Cystopteris sudetica – Po kilkanaście okazów na głazowiskach i skałach w cienistych lasach. 2 stan. 4743 ujście Wetliny 480; 4744 dol. Wetliny – rez. „Sine Wiry” 480.

Dactylis polygama – Kilka okazów w cienistym lesie. 1 stan. 5722 Dołżyca – dol. Roztoczki 530.

Dactylorhiza fuchsii – Rozproszony na młakach, w wilgotnych zaroślach oraz w rowach, zwłaszcza wzdłuż dróg stokowych. Ś.Ch., V. 9 stan. 5721 Cisna 555; 5722 Dołżyca 575; 5723 Falowa 750–800; 5731 SE od Cisnej 590; 5732 Krzywe 600; 5733 NE stok Krzemiennej 740; 5734 NW od Kalnicy 687; 5742 S od Krzywe 700; 5743 Przysłup 760.

Dianthus deltoides – Po kilkanaście okazów na ścianie nad drogą i na suchej łące. 2 stan. 5741 m. Liszną a Roztokami Górnymi 630; 5840 Smerek – szlak na Fereczatą 635.

!!* *Echinochloa crus-galli* – Pojedyncze okazy na miejscu pod budowę domu oraz na nieużytku. Archeofit. 2 stan. 5721 NE cz. Cisnej 550; 5730 Majdan 590.

Epipactis palustris – Licznie na młakach, wilgotnych przydrożach i w zaroślach, zwłaszcza wzdłuż dróg stokowych oraz w miejscach rozjechanych przez sprzęt do transportu drewna. Ś.Ch., V. 7 stan. 5721 E od Cisnej 600; 5731 SE od Cisnej 590; 5732 Krzywe 600; 5742 S od Krzywe 700; 5743 Przysłup 690; 5744 Strzebowiska cz. E 640; 6702 NW grzbiet Dużego Jasła 1055.

Epipactis purpurata – Rozproszony w zaroślach i rowach wzdłuż dróg stokowych. Ś.Ch, R. 2 stan. 5731 SE od Cisnej 685; 5742 m. Krzywe a Przysłupem 722.

Equisetum hyemale – Kilka okazów w lesie nad potokiem. 1 stan. 5712 m. Bukiem a Dołżycą 510.

Erophila verna – Licznie na ścieżkach i nieużytkach. 2 stan. 5703 Buk – centrum wsi 495; 5722 Dołżyca – stacja kol. 545.

Festuca arundinacea – Kilka okazów na przydrożu. 1 stan. 5721 NE cz. Cisnej 550.

Filipendula vulgaris – Kilka okazów na suchej łące. 1 stan. 5730 Liszna 600.

** *Helianthus tuberosus* – Po kilkanaście okazów na przydrożach i przy zabudowie gospodarskiej. Ergazjofit. 2 stan. 5721 E od Cisnej 605; 5740 Liszna – leśniczówka 600. Uw.: Podawany z Otrytu i z Bieszczadów Niskich (ZEMANEK 1989).

Hypericum humifusum – Po kilka okazów na ścieżkach śródleśnych i w zagajnikach. 3 stan. 5723 W od Falowej 820; 5724 SE stok Czereniny 800; 5743 Przysłup 675.

* *Impatiens glandulifera* – Pojedyncze okazy na skrajach lasów i w zaroślach, licznie w rowach i na przydrożach we wsiach, gdzie ucieka z uprawy. Hemiagriofit. 6 stan. 4744 granica rez. „Sine Wiry” 510; 5703 Buk – naprzeciw leśniczówki 490; 5730 Majdan – dol. Roztoczki 590; 5732 Krzywe 630; 5743 Strzebowiska cz. W 700; 5744 Strzebowiska cz. E 650.

!* *Impatiens parviflora* – W niższych położeniach po kilkanaście okazów w zaroślach na skraju lasu, wyżej pojedyncze okazy wzdłuż drogi stokowej. Hemiagriofit. 3 stan. 4743 ujście Wetliny 475; 5713 Buk – NW podnóże Falowej 525; 5742 S od Krzywe 725.

Iris sibirica – Trzy kępy na wilgotnej łące. Ś.Ch., V. 1 stan. 5740 Liszna – dol. Roztoczki 620. Uw.: Gat. bardzo rzadki w Bieszczadach, jak dotąd podawany tylko z Balnicy (PAŁCZYŃSKI 1962) oraz z Ustrzyk Górnych (ZEMANEK & WINNICKI 1999), gdzie autorzy dopuszczają możliwość antropogenicznego pochodzenia stanowiska. Być może nowe stanowisko również ma taki charakter, co jednak jest trudne do ustalenia.

** *Inula helenium* – Pojedyncze okazy w zaroślach obok przejazdu kolejki wąskotorowej oraz na starym cmentarzu prawosławnym. Ergazjofigit. 1 stan. 5732 Krzywe 590, 605.

! *Limosella aquatica* – Pojedyncze okazy na kamieńcach nad potokami, liczniej na brzegach podsychających kałuż. 2 stan. 5740 Liszna – leśniczówka 600; 6801 Wetlina – Stare Siolo 620.

* *Malva moschata* – Kilka okazów na przydrożach. Epekofit. 2 stan. 5721 m. Cisną a Dołżycą 545; 5743 Strzebowiska cz. W 665.

! *Melilotus altissima* – Pojedynczy okaz na przydrożu. 1 stan. 5840 Smerek 605.

Mentha xverticillata – Kilkanaście okazów w wilgotnych zaroślach. 1 stan. 4743 ujście Wetliny 495.

Myosotis sparsiflora – Kilka okazów w przydrożnych zaroślach. 1 stan. 5722 Dołżycza – skrzyżowanie 520.

* *Oxalis fontana* – Kilkanaście okazów na przejeździe kolejki wąskotorowej. Epekofit. 1 stan. 5721 m. Cisną a Dołżycą 550.

Pleurospermum austriacum – Pojedynczy okaz w zaroślach na skarpie nad potokiem. 1 stan. 5721 m. Cisną a Dołżycą 540. Uw.: Gat. potwierdzony z okolic Cisnej, skąd został zebrany przez Kazimierza Piecha (KRAM, 1928).

Polygala amarella – Kilka okazów na młace obok drogi stokowej. 1 stan. 5731 SE od Cisnej 605.

Polygonum bistorta – Licznie na łąkach świeżych. 2 stan. 5732 Krzywe 600; 5840 Smerek 590.

Polygonum mite – Po kilka okazów na wilgotnych przydrożach i na ścieżkach śródleśnych. 3 stan. 4743 ujście Wetliny 500; 5713 Buk – NW podnóże Falowej 530; 5721 Cisna 600.

Potamogeton berchtoldii – Licznie w stawach i oczkach wodnych pochodzenia antropogenicznego. 2 stan. 5703 Buk 520; 5743 m. Przysłupem a Strzebowiskami 650. Uw.: Rewizji dostępnego materiału zielnikowego agregatu *Potamogeton pusillus* L. dokonała ZALEWSKA-GAŁOZ (2008), podając występowanie *P. berchtoldii* z okolic Komańczy. Z BdPN był podawany *P. pusillus* (ZEMANEK i in. 1996), jednak z powodu braku materiału zielnikowego nie wiadomo czy jest to *P. pusillus* s. stricto, czy *P. berchtoldii*.

Potamogeton natans – Licznie w stawach i oczkach wodnych pochodzenia antropogenicznego. 2 stan. 5743 Strzebowiska cz. W 640; 5840 Smerek 600.

Ranunculus sardous – Kilka okazów na przydrożach. 4 stan. 5722 Dołżycza – niedaleko skrzyżowania 583; 5703 Buk – centrum wsi 490; 5732 Krzywe 600; 5733 m. Krzywe a Przysłupem 600.

Rosa dumalis – Pojedynczy krzew na przydrożu. 1 stan. 5744 Strzebowiska cz. E 627.

! *Senecio barbaraeifolius* – Pojedyncze okazy na przydrożach. 2 stan. 5721 m. Cisną a Dołżycą 545; 5730 Liszna 590.

!* *Setaria pumila* – Po kilka okazów na przydrożach oraz obok retort do wypalania węgla drzewnego. Archeofit. 2 stan. 5713 Buk – NW podnóże Falowej 505; 6701 N od Roztok Górnych.

Scopolia carniolica – Jedna duża kępa w olszynie nad potokiem. 1 stan. 5703 w dol. Solinki m. Bukiem a ujściem Wetliny 480.

* *Solidago gigantea* – Po kilkadziesiąt okazów w zaroślach nad potokami, wzdłuż przejazdów kolejki wąskotorowej oraz na przydrożach. Hemiagriofit. 3 stan. 4743 ujście Wetliny 475; 5721 Cisna 550; 5731 SE od Cisnej 625.

Spergularia rubra – Po kilkanaście okazów na piaszczystych murawach oraz nieużytkach. 2 stan. 5740 Liszna – leśniczówka 600; 5840 Smerek 640.

Tozzia alpina subsp. *carpatica* – Licznie w ziołoroślach oraz kilka okazów w zaroślach nad potokiem. Ś.Ch. 4 stan. 5713 Buk – NW podnóże Falowej 505; 5742 Małe Jasło (Góra Ryś) 1070; 6702 NW grzbiet Dużego Jasła 1050; 6714 Fereczata 1035. Uw.: Są to najbardziej na zachód wysunięte stanowiska w Bieszczadach Zachodnich (JASIEWICZ 1965).

Viola hirta – Kilka okazów na żwirowisku nad potokiem. 1 stan. 5732 Krzywe – obok mostu na Dołżycze 610. Uw.: Gatunek podawany przez WOŁOSZCZAKA (1894) z okolic Lisznej, później niepotwierdzony.

Viola palustris – Kilka okazów na mokradłach. 1 stan. 5730 Liszna 630.

Virga pilosa – Pojedynczy okaz w przydrożnych zaroślach. 1 stan. 5713 Buk – NW podnóże Falowej 505.

Podziękowania. Serdecznie dziękuję dr. Leszkowi Bernackiemu za oznaczenie okazów *Epipactis purpurata*, dr. hab. Józefowi Mitce za oznaczenie i rewizję okazów z rodzaju *Aconitum*, dr. hab. Krzysztofowi Oklejewiczowi za rewizję okazów z rodzaju *Crataegus* i *Rosa*, prof. dr. hab. Adamowi Zającowi za oznaczenie okazu *Cerastium glutinosum* oraz dr. Joannie Zalewskiej-Gałosz za oznaczenie okazów *Potamogeton bercholdii*.

LITERATURA

- JASIEWICZ A. 1965. Rośliny naczyniowe Bieszczadów Zachodnich. – Monogr. Bot. **20**: 1–338.
- KORNAŚ J. & MEDWECKA-KORNAŚ A. 2002. Rola człowieka w historii szaty roślinnej. – W: J. KORNAŚ & A. MEDWECKA-KORNAŚ, Geografia roślin, s. 505–563. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- KLIMASZEWSKI M. & STARKEL L. 1972. Karpaty Polskie. – W: M. KLIMASZEWSKI (red.), Geomorfologia Polski. I. Polska Południowa – góry i wyżyny, s. 21–115. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- KNAPP A. 1872. Die bisher bekannten Pflanzen Galiziens und der Bukowina. s. 520. Verl. v. W. Braumüller, Wien.
- KONDRACKI J. 2002. Beskidy Wschodnie. – W: J. KONDRACKI, Geografia regionalna Polski, s. 346–350. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), Biodiversity of Poland **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- MITKA J. 2003. The genus *Aconitum* L. (*Ranunculaceae*) in Poland and adjacent countries. A phenetic-geographic study. s. 204. Institute of Botany, Jagiellonian University, Kraków.
- PALCZYŃSKI A. 1962. Łąki i pastwiska w Bieszczadach Zachodnich. – Roczn. Nauk Roln., Ser. D, **99**: 5–128.
- WINNICKI T. & ZEMANEK B. 2003. Ochrona przyrody BdPN. – W: T. WINNICKI & B. ZEMANEK, Przyroda Bieszczadzkiego Parku Narodowego, s. 131–150. Wydawnictwo BdPN, Ustrzyki Dolne.
- WOŁOSZCZAK E. 1894. O roślinności Karpat między górnym biegiem Sanu a Ostawą. – Spraw. Komis. Fizjogr. Akad. Umiej. **29**: 39–69.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiad. Bot. **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC A. 1979. Pochodzenie archeofitów występujących w Polsce. – Rozpr. hab. **29**: 17–183. Nakładem Uniw. Jagiell. Kraków.
- ZAJĄC A., ZAJĄC M. & TOKARSKA-GUZIĆ B. 1998. Kenophytes in the flora of Poland; list, status and origin. – Phytocoenosis **10** (N.S.) Suppl. Cart. Geobot. **9**: 107–116.
- ZALEWSKA-GAŁOŚZ J. 2008. Rodzaj *Potamogeton* L. w Polsce – taksonomia i rozmieszczenie. s. 218. Institute of Botany, Jagiellonian University, Kraków.
- ZARZYCKI K. & SZELĄG Z. 2006. Red list of the vascular plants of Poland. – W: Z. MIREK, K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA & Z. SZELĄG (red.), Red list of plants and fungi in Poland, s. 11–20. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- ZEMANEK B. 1989. Rośliny naczyniowe Bieszczadów Niskich i Otrytu (polskie Karpaty Wschodnie). – Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell. Pr. Bot. **20**: 1–185.

ZEMANEK B. & WINNICKI T. 1999. Rośliny naczyniowe Bieszczadzkiego Parku Narodowego. – Monografie Bieszczadzkie 3: 1–249.

ZEMANEK B., KUCHARZYK S., MITKA J., PAUL W., SZEWCZYK M. & WINNICKI T. 1996. Nowe gatunki roślin naczyniowych dla Bieszczadów i Bieszczadzkiego Parku Narodowego. – Roczniki Bieszczadzkie 4: 17–24.

SUMMARY

The paper presents new localities of 64 vascular plants from SE part of the Ciśniańsko-Wetliński Landscape Park which is located in the Western Bieszczady Mts. Field research was conducted in vegetative season in 2008. List of plants contains mainly species which are regarded as rare in the Western Bieszczady Mts, including 4 species which are new for the Polish Eastern Carpatians (*Bidens frondosa*, *Centunculus minimus*, *Cerastium glutinosum*, *Echinochloa crus-galli*) and 6 species which are new for the Western Bieszczady Mts (*Aconitum xpawlowskii*, *Impatiens parviflora*, *Limosella aquatica*, *Melilotus altissima*, *Senecio barbaraeifolius*, *Setaria pumila*). Interestingly, two species (*Cardamine hirsuta*, *Viola hirta*) were found, which were noticed in 19th century and since that time their presence haven't been verified. Eight species are included in the Polish "red list" (e.g. *Aconitum lasiocarpum*, *Cephalanthera longifolia*, *Epipactis purpurata*, *Iris sibirica*) and 10 species are strictly protected (e.g. *Aconitum xgayerii*, *Arum alpinum*, *Tozzia alpina* subsp. *carpatica*).

Przyjęto do druku: 04.04.2009 r.